

Ministry of Education competency area	Merimeri Anania – ACC 396
Te Tiriti o Waitangi	<p>Nā ngā mōhiotanga whānui o te Tiriti o Waitangi, noho whakaiti ana a Merimeri ki te āwhina, ki te tūtuki hoki i ngā manako o tēnā hapū, o tēnā iwi mā te:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mōhio whānui ki ngā take o ngā hapū/iwi, o mua o ināianei hoki, ki ngā hītori Māori o te wāhi, ki ngā taukumekume ki te Karauna me ngā pānga o te whakapākehātanga ki a rātou. ● Hono atu ā tinana nei, ā wairua nei hoki ki te whenua, ki te wāhi ngaro, ki a rātou mā kua whetūrangitia hei tūtakitakitanga o ngā kaitiaki o Merimeri hei manuhiri ki aua rohe. ● Whakahaere i ngā awheawhe whakangungu kaiako mō te Tiriti o Waitangi, te Treaty of Waitangi, te Whakaputanga hoki, ngā hononga ki 'Ka Hikitia' me ngā pukapuka maha o Te Tāhūhū. ● Whakaatuhia ngā take taumaha o te wā a te Māori (kaikiritanga, te whakapākehātanga, te pōharatanga, ngā raraunga whānui a te Māori i roto i te hauora, te mātauranga, te rawakore, te mahikore, te mauhere tangata te aha noa atu) hei tirohanga mō te Pākehā i te kore mana ōrite a te Māori ki te Pākehā. ● Ahakoa he nui ngā akoranga ka puta, ko te wero nui ia me pēhea te Pākehā rā te kawe aua mōhiotanga ki roto i tōna ake ao me pēhea hoki ki te whakanui i te mana o te reo Māori hei reo tuatahi o Aotearoa, hei reo whai mana e te Kawanatanga.
Kaupapa Māori	<p>He kaha a Merimeri ki te:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Whakanui i te mana o te reo Māori hei reo tuatahi o Aotearoa, hei reo whai mana e te Kawanatanga. Kei te whakaako a Merimeri i ngā kaiako i roto i ngā kura reo Pākehā ki te whakaako me te ako i te reo Māori hei reo tuarua. Pērā anō āna mahi ki te taha o ngā kaiako i roto i ngā kura reo Māori. ● Āta mahitahi ki ngā kaiako, ngā kaihautū rānei o ngā kura reo Māori, reo Pākehā hoki ki te whakapiki i te reo matatini, i te mahi whakaako hoki a ngā kaiako. Ko te hāpai i ngā whānau ki te tūtuki ā rātou wawata mā te waihanga i a rātou ake marau-ā-kura, ki te tautoko a rātou tū hei whānau motuhake atu i ngā whānau Pākehā, ki te kōtuitui ā rātou wāwata ki ngā hiahia o te Tāhūhū, o te kura whānui rānei; ● Mōhio a Merimeri ki te kōrero i te reo Māori me te whakahaere i a ia anō i roto i ngā hui Māori ahakoa he ha te kaupapa. ● Whai māramatanga me te whakamahi i ngā pukapuka o te Tāhūhū me ōna hononga ki ngā whakaarotau o te wā, pērā ki TMoA, Tū Rangatira, Rukuhia Rarangahia, Ka Hikitia Ka Hāpaitia, Ngā Tikanga Matatika Ngā Paerewa, Te Anga Pūmanawa Hautū Mātauranga, Tātaiako, Tapasā, NZC te aha noa atu;

<p>Critical Consciousness</p>	<p>He pūkenga tā Merimeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mā te whakaputa kōrero i taua wā tonu mehemea kei te rongu ki ētahi kōrero whakaiti. Mehemea ko Merimeri tērā e whakaiti ana i runga i te kore mōhio ko te tūmanako ia, ka taea e ngā kaiwhakarongo te whakatika hoki i a ia. ● Mā te āta mārama hoki a Merimeri ki ōna ake whakaaro whakaiti tangata, me te whai wāhi atu he aha i pērā ai. ● Mā te mōhio me te mārama ki ngā ahurea me ngā tikanga o te tangata, ka ngana ki te nohotahi ngā tikanga o tēnā, o tēnā ahakoa he rerekē ki tō ake. ● Mā te mārama ki whea ai ngā kaiako i a rātou haerenga mā tēnei huarahi ka mōhio a Merimeri me ahu pēhea ana. Mā te mahitahi me te akiaki i a rātou ki te arotake i a rātou anō ka kitea mehemea kei te reri anō rātou mō ngā akoranga hōu.
<p>Whakawhāiti - <i>Inclusion</i></p>	<p>Ka matua mōhio a Merimeri ki ngā kaiako kātahi ka whakarite ia i tana awheawhe kia hāngai atu ngā ngohe me ngā akoranga ki ngā taumata o ngā kaiako. E mārama ana a Merimeri ko te tikanga o te kanorautanga ko te mōhio me te mārama he rerekē, he kanorau ngā āhukatanga o te mana ka pā ki te tangata ahakoa ko wai ia. He tātai whakapapa, he tātai wairua tō te tangata e hono atu ana te hunga tangata ki te hunga wairua. Nō reira me tiaki, me manaaki, me poipoia. Te kaha hoki a Merimeri ki te mahitahi, mā te mahitahi, mā te whakawhanaunga, mā te mōhio ki ngā āhukatanga o ngā kaiako, mā te mārama ki ngā mātea, ngā hiahia, ngā manako hoki o te hunga akoako, te whānau, te hāpori a wai rānei ka ea ai ngā hiahia.</p>